

התערוכה שהיא אנדרטה לסוף העולם

06:07, 02.12.16

המיצבים המרשימים של דינה שנהב משקפים חברה חולה, כאילו נוצרו בתזמון מושלם לרגל בחירתו של טראמפ. החברה העכשווית החולה והמסואבת נראית דרך הפסלים כאילו היא מגיעה אל קצה
דנה גילרמן

ביקורת

את התערוכה החדשה של דינה שנהב בגלריה "נגא" ראיתי ביום שבו מודעו תוצאות הבחירות בארצות-הברית. שני המיצבים המרהיבים והטוטאליים שיצרה שנהב - שולחן ערוך בכל טוב עד כדי בחילה וחדרו של צייד אלים - כמו נוצרו בתיאום עם הקטסטרופה הזו. הם משקפים את החברה העכשווית, החולה והמסואבת, נטולת הערכים והחמלה, ובה בעת כבר מציגים את סופה. זהו מיצב ריק מאדם, נטול חיים. הוא נראה כאילו קפא בזמן, מעין אנדרטה לעולם שנגמר.

התזמון של התערוכה מושלם. יכולתי לדמיין את טראמפ וחבר מרעיו תולים את כלי הנשק שלהם על קירות החדר, פורשים על הרצפה את גופת הדוב שזה עתה ניצוד, ויורדים לחגוג את ניצחון הברבריות שלהם. בדמיוני אני רואה את תחילת המיצב, 'הסעודה', דווקא ב'משתה' האריסטוקרטי של אפלטון ובדרך, כמובן, את הסעודה האחרונה. בכל סעודות הטעמים והחושים הללו נסובו גברים בלבד סביב השולחן. נוכחותם האלימה של הגברים והיעדרן של הנשים שורה גם בחדר הזה, והנוכחות הנשית באה לידי ביטוי דווקא בחומר שממנו עשויים המיצבים כולם. שנהב מפסלת את כל מרכיבי העבודה - הרהיטים, המאכלים, הסכו"ם, האח, השמיכה, המזרון, החיות המתות והכלים - בספוג רך וצהוב.

מתוך התערוכה. מציאות מעוררת בחילה

זהו חומר מפתיע ברכותו ובגמישותו, ובאופן שבו הוא נענה לתכתיבי הפיסול של שנהב. מחד הוא מרכז במקצת את החזון האפוקליפטי השורה בגלריה ומאיך מזכיר את צבע הקיץ ונזלי המרה, ואת פנים הגוף - כאילו קילפו את עורו מעליו והשאירו אותו חשוף, בעליבות. הפיסול בספוג אינו יכול להיראות "יפה". עקבות החיתוך ניכרים בו, ויש בו משהו גולמי וחשוף, כמעט ילדותי, ויחד עם זאת זהו פיסול ריאליסטי לגמרי ומשכנע.

החומר מלווה את עשייתה של שנהב כבר שנים רבות. זה התחיל מפספסי הענק העשויים שברי ספוג, שבעזרתם יצרה תמונות קשות מהאינטיפאדה, והמשיך ביער העצים הכרות שבו ניהלה דיאלוג עם יערות ההכחדה בגרמניה. בשני המיצבים הנוכחיים המיומנות שלה בטיפול בחומר מגיעה לשיא, הדיבור על עודפות נוצר מפיסול כמעט סגפני ומינימליסטי. נראה ששנהב הצליחה להגיע לאיזושהי רמה של זיקוק, זיכור ודיוק בין החומר לתכנים הקשים של התערוכה ובמקום הזה יצרה תערוכה מרשימה, מדויקת ויפה להחריד.

הביקורת התפרסמה במוסף "7 לילות" של "ידיעות אחרונות"